

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยแยกกลุ่มประชากร ออกเป็น 3 กลุ่มตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา รวมประชากรทั้งสิ้น 49,713 คน ดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา รวมประชากรทั้งสิ้น 25,749 คน

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา รวมประชากรทั้งสิ้น 10,487 คน

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เขต 3 ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา รวมประชากรทั้งสิ้น 13,477 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งดำเนินการหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) จากนั้นผู้ศึกษาได้ใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie และ Morgan. 1970 : p.608) ได้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย จำนวน 381 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในจังหวัดพิษณุโลก

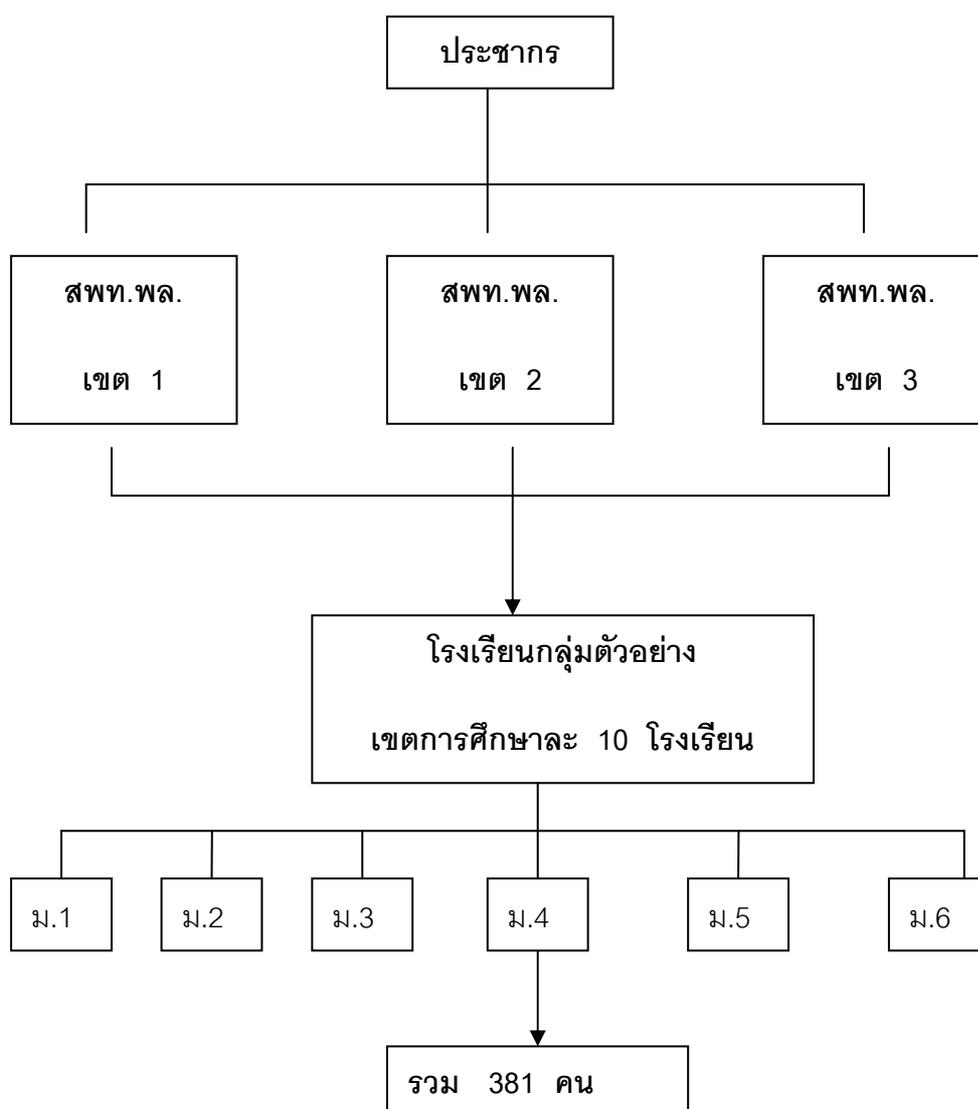
3. ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก รวมประชากรทั้งสิ้น 49,713 คน

3.2 แบ่งประชากรตามเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 3 เขต

3.3 แต่ละเขตสุ่มโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมาจำนวนเขตละ 10 โรงเรียน ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง รวม 30 โรงเรียน

3.3 แต่ละโรงเรียน แบ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สุ่มกลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 10-15 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง รวม 381 คน ดังนี้

แผนผังการสุ่มประชากรตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ถามถึงสภาพปัญหา และการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด พิษณุโลก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น เพศ อายุและระดับการศึกษาจำนวน 3 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาความขัดแย้งของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก จะสอบถามเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง จำแนกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ปัญหาการรับรู้ของตนเอง ปัญหาการจูงใจในกลุ่มเพื่อน ปัญหาการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ความเข้มแข็ง ของระดับความขัดแย้ง และปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของอำนาจ เป็นข้อคำถาม แบบ มาตรฐานส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งออกเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 การจัดการความขัดแย้งของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก จะสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้ง จำแนกเป็น 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการหลีกเลี่ยง รูปแบบการกลบเกลื่อน รูปแบบการประนีประนอม รูปแบบ การต่อสู้เอาชนะ และรูปแบบการร่วมมือกันแก้ปัญหา เป็นข้อคำถาม ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งออกเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบความคิดของสภาพปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
3. ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำเสนอ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา จำนวน 5 คน คือ

1. ผศ.อรรถวุฒิ จารุสาธิต ผู้ช่วยอธิการบดีกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. รศ. เกษม สาทิตย์ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. นายวิเชียร เกตุทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่วงก์พิทยาคม
4. นายเฉลิมพล เยี่ยงยงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองไทร
5. นางมธุลี อิมสมบัติ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดธรรมจริยาวาส

4. ตรวจสอบอีกครั้งเพื่อให้ได้แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง ชัดเจน โดยคำนวณหาค่าดัชนี ความสอดคล้องของคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (index of congruence : IOC) โดยได้ดัชนีค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 0.80 ถึง 1.00

5. ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน แล้วให้อาจารย์ปรึกษา

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (tryout) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนบ้านคลองไทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 40 คน

7. นำผลจากข้อ 6 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งเป็นวิธีของครอนบัค (Cronbach) ผลการวิเคราะห์ได้ความเชื่อมั่น 0.95

8. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้สมบูรณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาดำเนินการขอหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถาม หนังสือแนะนำตัวไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม พร้อมซองเปล่าปิดผนึก จำนวนซองถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. เมื่อโรงเรียนได้รับและตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์

4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 381ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าสถิติร้อยละและบรรยายเชิงพรรณนา

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาความขัดแย้งของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ใช้ค่าสถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และบรรยายเชิงพรรณนา

เกณฑ์การให้ความหมายของคะแนนแบบสอบถามสภาพปัญหาความขัดแย้ง (บุญชม ศรีสะอาด. 2535:99) เป็นดังนี้

สภาพปัญหาความขัดแย้งมากที่สุด	หมายถึง	5
สภาพปัญหาความขัดแย้งมาก	หมายถึง	4
สภาพปัญหาความขัดแย้งปานกลาง	หมายถึง	3
สภาพปัญหาความขัดแย้งน้อย	หมายถึง	2
สภาพปัญหาความขัดแย้งน้อยที่สุด	หมายถึง	1

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของค่าเฉลี่ยสภาพปัญหาความขัดแย้ง (บุญชม ศรีสะอาด. 2535:163) ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	แปลความหมายว่า	สภาพปัญหาความขัดแย้ง
4.51 – 5.00	“	มากที่สุด
3.51 – 4.50	“	มาก
2.51 – 3.50	“	ปานกลาง
1.51 – 2.50	“	น้อย
1.00 – 1.50	“	น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ใช้ค่าสถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และบรรยายเชิงพรรณนา

เกณฑ์การให้ความหมายของคะแนนแบบสอบถามสภาพการจัดการความขัดแย้ง (บุญชม ศรีสะอาด. 2535:99) เป็นดังนี้

สภาพปัญหาความขัดแย้งมากที่สุด	หมายถึง	5
สภาพปัญหาความขัดแย้งมาก	หมายถึง	4
สภาพปัญหาความขัดแย้งปานกลาง	หมายถึง	3

สภาพปัญหาความขัดแย้งน้อย หมายถึง 2

สภาพปัญหาความขัดแย้งน้อยที่สุด หมายถึง 1

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของค่าเฉลี่ยระดับการจัดการความขัดแย้ง(บุญชม ศรีสะอาด. 2535:163) ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	แปลความหมายว่า	สภาพปัญหาความขัดแย้ง
4.51 – 5.00	“	มากที่สุด
3.51 – 4.50	“	มาก
2.51 – 3.50	“	ปานกลาง
1.51 – 2.50	“	น้อย
1.00 – 1.50	“	น้อยที่สุด

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบเพศกับสภาพปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ใช้ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยใช้การทดสอบค่าที แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) และบรรยายเชิงพรรณนา

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบอายุและระดับชั้นที่ศึกษากับสภาพปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ใช้ค่าสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) หรือ ค่า F-test และบรรยายเชิงพรรณนา

3. เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's Least-Significant Difference : LSD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows (Statistical Package For The Social For Windows) โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova)
6. การวิเคราะห์รายคู่ความแตกต่าง โดยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's Least-Significant Difference : LSD)